

Justitiedepartementet

Domstolsverkets promemoria Muntlig förhandling i allmän förvaltningsdomstol

(Ju2023/00655)

Försäkringskassan begränsar yttrandet till de delar som berör vår verksamhet.

Allmänt

Försäkringskassan är positiv till förslagen om att förhör och iakttagelser vid syn ska spelas in med ljud- och bild i förvaltningsrätten samt att parter måste ange skäl för muntlig förhandling i kammarrätten. Detta utifrån att förslagen kan bidra till en effektivare handläggning i socialförsäkringsmål i framför allt kammarrätterna och ännu bättre kvalitet på avgörandena. Liknande reformer i allmän domstol har varit lyckade, vilket talar för att förslagen har goda förutsättningar att ge bra effekter även i förvaltningsdomstol.

4.3 Även förvaltningsrätterna bör spela in berättelser och iakttagelser med ljud och bild

Försäkringskassan utgår från att de nya reglerna om ljud- och bildupptagningar inte kommer att omfatta de uppgifter som myndighetens processförare lämnar vid den muntliga förhandlingen, det vill säga såväl redogörelser för yrkanden, grunder och omständigheter som svar på frågor som uppkommer under förhandlingen. Eftersom den muntliga förhandlingen i socialförsäkringsmål, liksom i flera andra förvaltningsrättsliga mål, inte följer en lika tydlig struktur som i allmän domstol finns det enligt Försäkringskassan behov av att detta betonas och tydliggörs i förarbetena till de nya reglerna.

Det vore olyckligt om regleringen skulle komma att tolkas på annat sätt. Myndighetens processförare har redan idag en väldigt utsatt roll i vissa mål och riskerar att utsättas för olika former av påtryckningar. Om processförarnas redogörelser skulle spelas in finns risk för spridning av inspelningarna, inte minst av ljudupptagningarna som inte omfattas av 43 kap.4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Detta skulle ytterligare öka processförarnas exponering och utsatthet.

Behovet av ett starkt skydd för offentliganställda och minskad risk för att tjänstemän utsätts för hot, påtryckningar eller trakasserier har nyligen uppmärksamats av regeringen (se SOU 2024:1). Det är viktigt att dessa aspekter beaktas även i detta sammanhang.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Marie Axelsson i närvaro av avdelningschef Vivianne Yllenius och rättslig expert Anna Pochill, den senare som föredragande.

Marie Axelsson

Anna Pochill